mis asetab vahel mõtte, nagu rahvalaulus. Eriliselt ilus on »Maga, mu laps«. K.-i eepilistest luuletustest tuleks mainida »Saaremaa neiu«, »Rosna Hall« j. m. Peale kõige muu on K. kirjutanud ka rea epigramme distihoni vormis. Kokkuvõttes tuleb öelda, et K.-l on tugev lüüriline and. Ta vorm on lihtne ning kannatab üldise ärkamisaja laulikute vormipahede all. — Teadusliku ettevalmistuse puuduse tõttu omavad K.-i mütoloogilised uurimused ning kohanimede seletused ainult ainestiku väärtust. Tema käsikirjades on alal hoidunud rikkalik kohanimede kogu.

Hermann, E kirj. ajal., lk. 434—36; E. Kirj. 1911, lk. 316 j.; Ridala, E. kirj. ajal., lk. 54 j.; Kampmannn, Peaj., II[II], lk. 95 jj.; H. Prants, Fr. Kuhlbars (Villi Andi Luulet. I); E. Kirj. 1924, lk. 97—110. *H. V.*

KUHN, Hans, esimene eesti soost evangeeliumi-usu õpetaja, sünni- ja surma- a. teadmata, oli pärit Jüri klk. Rae v., koolitati Tallinna härrade kulul, pidas Jüri koguduse hingekarjase ametit 1525—50. Saksamaa ülikoolide trükitud matrikleist ei ole K.-i nime leitud.

Paucker, Geistl., 134; Lipp, Kir. ja har. l. I, 119. *M. J. E.*

KUIWLEHA, Martin, esimesi meile tuntud eesti soost majaomanikke ja kodanikke Tartus, sünd. ca 1530, sai 1554 kodanikuks, oli umbes samal ajal kanguritegildi liige ja 1570 paiku juba jõukas mees, teotsedes põlluharimise ja karjakasvatamisega ning kaubeldes viljaga. Sellal elas ta küll veel väljaspool linna, olles rentinud kiriku põllu hilisemal n. n Põpleri maa-alal. Siis esineb K. majaomanikuna Lutsu tänaval ja talle kuulus ka üks aed Kirumpä tee ääres; 1590 omandas ta linna sepikoja Laial tänaval. Ca 1582 on ta Püha-Katarina koguduse vanem. Olles segatud protsessi Hans Helleniga ühe hertsog Magnusele kingitava ehte asjus, istus ta, näilikult ilmsüütult, 9 kuud toomil kinni (1570/71). A. 1609 on ta juba surnud, jätmata meessoost järeltulijaid, kuna ta tütar Grete abiellus sakslase, Tartu kodaniku Klaus Schultetega.

T. Christiani, Martin Kuiwleha u. Herzog Magnus v. Holstein (SB GEG 1912—14). *O. F.*

KUKK, Artur, sportlane ja sporditegelane, sünd. 22. VI 1890 Tallinnas. 1906. a.-st alates esines K. kiiruisutajana ja rattasõitjana, omandades rohkesti auhindu kodumaal ja Vene pealinnades. Ta oli parim Eesti sportlane neil aladel. Tegevsportimise kõrval esines K. ka sporditegelasena, asutas 1912. a. võimlemisselts »Spordi« (praegu »Kalevi« järel suurim selts Eestis) ja 1915. a. »Olümpia«. 1917. a. asus K. Helsingisse elama ja hakkas maadlust harrastama, kus ta peagi maailma parimate maadlejate hulka tõusis. 1921. ja 1922. a. korraldatud maailma esivõistlustel omandab K. 5. ja 4. auhinna. 1922. a.-st peale hakkab ta poksi vastu huvi tundma ja tõuseb selgi alal väljapaistvaks suuruseks. Ta omandab esimesi võite Helsingis, Malmös, Oslos jne. — K. teeb rohkesti kaastööd spordi alal kodu- ja välismaa ajalehtedele ja -kirjadele.

Isikl. j. m. saadud andmed. *H. T.*

KUKK, Hans, tulunduslik tegelane, sünd. 13. II 1886. a. Viljandimaal Tuhalaane v., õppis Riia vaimulikus seminaris kuni 1907. a. ja Moskva Kauband. Instituudis, mille 1916. a. lõpetas. 1908—12 teenis K. Volmaris 6-kl. kõrgema algkooli õpetajana, hiljemini Venemaal mitmel pool. Jõudnud 1920. a. Eestisse, töötas K. Põllutööministeeriumi asunduste büroos, kust nimetati sügisel 1921. a. Kaub.-Tööst.-minist. kaubandusosakonna juhatajaks. Viimases ametis olles oli K. statistika- ja tariifnõukogude alaline liige. Kevadel 1924 nimetati K. Eesti konsuliks Riiga. 1926. a. lõpul loobus K. konsuli ametist ja astus riigikontrolli pankade revidendina ametisse. — K. on alatasa lähedases ühenduses seisnud meie kaubandusega ja tema tegelastega, avaldanud samal ajal terve rea kirjutisi meie kaubanduse ja tema päevaküsimuste kohta ajakirjanduses, nagu: »Eesti Statistika Kuukirjas«, »Eesti Majanduses« j.t. Samal ajal on ta pidanud rea kõnesid ja referaate kaubanduslikkude küsimuste, eriti Eesti-Läti tolliuniooni puutuvate, kohta kaupmeeskonnale. *T.*

KUKK, Jakob, piiskopp, sünd. 28. VIII 1870 taluomaniku pojana Tartu-Maarja klk. Ilmatsalus, kuhu isa Viljandimaalt rännanud, õppis Tartu ülikoolis usuteadust 1891—95, pidas prooviaastat Rõngus, oli Võru praostkonna asetäitja õpetaja ning abiõpetaja õp. Rudolf Kallase (vt.) juures Rõuges 1900—02 ning Peterburi Jaani koguduses 1902—04, täitis 1904—05 samu kohuseid Tartu-Maarja kog. ning asus 1905. a. Teškovo kog. õpetajaks Ingerimaal. Kui 1905. a. revolutsiooni tagajärjel Eesti õpetajatele lühemaks ajaks võimalus avanes Põhja-Eesti kogudustes kohti saada, tuli K. 1906. a Keila koguduse õpetajaks, milleks jäi kuni kevadeni 1921, toimides Vabadussõja ajal ühtlasi sõjaväeõpetajana kirde väerinnal. Üliõpilasena Eesti Üliõpil. S.-i liige olles omas K. kindlat ja rahvuslikku ning rahvalikku mõtteviisi, mida pärast alati otsekoheselt rõhutas; sellega on nähtavasti suurelt osalt seletatav, et K. olles mõjuv jutlustaja pikema aja kestel pidi leppima rändava asetäitja ning abiõpetaja seisukorraga. Kodumaal kindlale kohale asumise